

6.3. A mechanikai energia megmaradásának törvénye - Megoldások

Zárt rendszerben a test mechanikai energiája minden pillanatban ugyanakkora, és egyenlő a helyzeti és mozgási energia összegével:

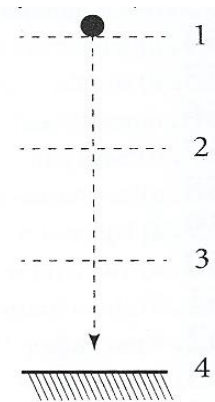
$$E_p + E_k = E = \text{állandó}$$

-Szabadesés: a test helyzeti energiája csökken, a mozgási energiája növekszik.

-Függőleges felfelé hajtás: a test mozgási energiája csökken, a helyzeti energiája növekszik.

1. A labda kezdősebesség nélkül az 1. helyzetből esik a talajra. Felhasználva a táblázat adatait, határozzuk meg a labda helyzeti és mozgási energiájának az értékét az 1, 2, 3. és 4.-es helyzetben. Töltsük ki az üres mezőket a táblázatban.

Helyzet	Helyzeti energia (E_p)	Mozgási energia (E_k)
1.	1200 J	0
2.	800 J	400 J
3.	400 J	800 J
4.	0	1200 J

2. A 3 kg tömegű cserép a 10 m magas tetőről esett le. Mekkora a mozgási energiája abban a pillanatban amikor a földhöz csapódik?

$$E_p = m \cdot g \cdot h$$

$$E_p = 3 \text{ kg} \cdot 10 \text{ m/s}^2 \cdot 10 \text{ m}$$

$$E_p = 300 \text{ J}$$

$$E_k = E_p = 300 \text{ J}$$

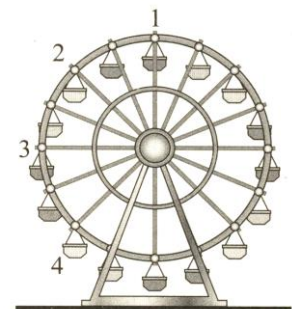
3. Az óriáskerék minden gondolája azonos tömegű. Ha a kerék a képen látható helyzetben állt meg, melyik gondolának legnagyobb a helyzeti energiája a talajhoz viszonyítva?

a) 1

b) 2

c) 3

d) 4

4. A hullámvasút kiskocsijai azonos tömegűek. Síneken mozogva a hullámhegyről hullámvölgybe ereszkednek, majd újra a hullámhegy felé indulnak. A kocsik helyzete számokkal van megjelölve. Melyik kocsinak legnagyobb a mozgási energiája?

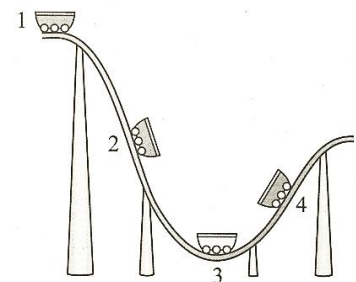
Karikázd be a helyes válasz előtti betűt.

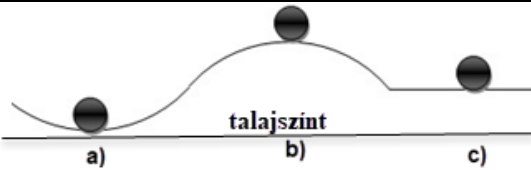

a) 1

b) 2

c) 3

d) 4

1.	Kösd össze a fizikai mennyiséget a definíciójával! <i>Ird a megfelelő betűt az üres vonalra!</i>																
	1. <u>a</u> teljesítmény	a) egységnyi idő alatt elvégzett munka															
	2. <u>b</u> mechanikai munka	b) az erő és a megtett út szorzata															
		c) az erő és az idő hányadosa															
		d) az erő és az idő szorzata															
2.	Karikázd be azon fizikai mennyiségek előtti betűket, amelyek szerepelnek a mozgási energia képletében!																
	a) <u>tömeg</u>	d) gyorsulás															
	b) <u>sebesség</u>	e) sűrűség															
	c) magasság	f) súrlódási együttható															
3.	Melyik testnek van nagyobb mozgási energiája: a szemafornál álló teherautónak vagy a gyalogosnak, aki ekkor az utcán halad? Válasz: <u>a gyalogosnak</u> Válaszodat indokold meg: <u>a teherautó nyugalomban van, ezért a mozgási energiája $E_k = 0$</u>																
4.	Három azonos tömegű labda a talajszínhez viszonyítva különböző magasságban helyezkedik el. Melyik labdának a legnagyobb a potenciális energiája? <i>Karikázd be a rajz alatti betűt!</i> <u>b)</u>																
5.	A rajzon két kődarab zuhan azonos magasságban. Melyiknek nagyobb a helyzeti energiája? <i>Karikázd be a helyes válasz előtti betűt!</i> <u>a) a nagyobb kődarabé, mert nagyobb a tömege;</u> b) a kisebb kődarabé, mert gyorsabban esik; c) a nagyobb kődarabé, mert gyorsabban esik; d) azonos a helyzeti energiájuk, mert azonos magasságban vannak.																
6.	Alakíts: 8 MJ = <u>8 000 000 J</u> 9 kJ = <u>9 000 J</u> 4 500 000 W = <u>4,5 MW</u> 6,5 kW = <u>6500 W</u>																
7.	A mozgási energia arányos a test tömegével és a sebesség négyzetével. Ha a test sebessége az ötszörösére növekszik, a mozgási energiája (<i>Karikázd be a helyes válasz előtti betűt!</i>): a) az ötszörösére nő; b) <u>25 - szerezére nő;</u> c) 5 - ször kisebb lesz; d) 25 - ször kisebb lesz.																
8.	<i>Ird be a táblázat üres mezőibe a megfelelő mértékegység nevét és jelölését:</i>																
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>A fizikai mennyiség neve</th> <th>Mértékegység neve</th> <th>Mértékegység jelölése</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Tömeg</td> <td><u>kilogramm</u></td> <td><u>kg</u></td> </tr> <tr> <td>Erő</td> <td><u>newton</u></td> <td><u>N</u></td> </tr> <tr> <td>Mozgási energia</td> <td><u>joule</u></td> <td><u>J</u></td> </tr> <tr> <td>Munka</td> <td><u>joule</u></td> <td><u>J</u></td> </tr> </tbody> </table>	A fizikai mennyiség neve	Mértékegység neve	Mértékegység jelölése	Tömeg	<u>kilogramm</u>	<u>kg</u>	Erő	<u>newton</u>	<u>N</u>	Mozgási energia	<u>joule</u>	<u>J</u>	Munka	<u>joule</u>	<u>J</u>	
A fizikai mennyiség neve	Mértékegység neve	Mértékegység jelölése															
Tömeg	<u>kilogramm</u>	<u>kg</u>															
Erő	<u>newton</u>	<u>N</u>															
Mozgási energia	<u>joule</u>	<u>J</u>															
Munka	<u>joule</u>	<u>J</u>															